

X

Xerxes, perský král, popisovaný řeckými dějepisci jako člověk vášnivý, neprozíravý, krutý a vrtkavý, syn Daria Hystaspa. Nastoupil na trůn po smrti svého otce r. 486 př. Kr. Jeho matkou byla dcera Kyrova Atossa. R. 484 si znovu podmanil Egyptany, kteří se bouřili proti jeho otci Dariovi. Po čtyřleté přípravě se vypravil s velkým vojskem a loďstvem proti Řecku. U Salaminy r. 480 př. Kr. bylo jeho loďstvo rozprášeno mnohem slabším loďstvem řeckým. X-ovi nezbývalo než spěšně odtáhnout. Zanechal za sebou pouze pozemní armádu pod vojevůdcovstvím Mardoniovým.

Ten se však r. 479 př. Kr. dal překvapit Řeky v ležení u řeckého města Plataji [*Plataea*] a po rozprášení vojska se stala všechna naděje na úspěch invase do Řecka marná. X. byl zavražděn r. 465 jedním ze svých dvořanů, načež nastoupil na trůn jeho syn Artaxerxes Longimanus. Tradiční výklad pokládá X-a za totožného s manželem Esteřiným Asverem [Est 1,2.19; 2,16n]. Snad je totožný i s Asverem z Ezd 4,6, pokud za oběma těmito oddíly stojí historické skutečnosti. Někteří vykladači soudí, že Ezd 4,7-23 je vsuvkou, která patří až za kap. 10, není to však doložitelné.